

Portefeuillehouder: N. Dauven
Datum collegevergadering: 29 april 2025
Datum commissievergadering: 12 mei 2025
Datum raadsvergadering: 26 mei 2025

1. Onderwerp

Zienswijze ontwerpbegroting 2026 en jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas

2. Voorstel

- Gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas;
- Voor het indienen van de zienswijze bijgevoegde conceptbrief te gebruiken;
- De jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas voor kennisgeving aan te nemen.

3. Inleiding

Het college van B&W neemt - samen met de colleges van Meerssen en Maastricht - deel aan de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas. Deze regeling voorziet in afvalsamenwerking tussen de drie deelnemende gemeenten op het gebied van regionale milieuparken, logistieke inzamelactiviteiten, tactisch-operationeel beleid en projecten.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen staat dat het bestuur van het gemeenschappelijke orgaan de ontwerpbegroting van het komende jaar toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raad kan zijn zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen bij het bestuur van de GR.

Daarnaast zendt het GR-bestuur de jaarrekening van het voorgaande jaar en algemene financiële en beleidsmatige kaders ter kennisname aan de raden van de deelnemende gemeenten (zie bijlage 1 en 2). Voorgesteld wordt ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026 een zienswijze in te brengen. In bijlage 3 is de conceptbrief opgenomen.

4. Beoogd effect / doel

Overeenkomstig artikel 34 van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de begroting van de GR Geul en Maas aangeboden aan de raad voor het eventueel inbrengen van zienswijzen en wordt de jaarrekening ter kennisname toegezonden.

Wethouder Dauven is als lid van het bestuur van de GR Geul en Maas betrokken bij het opstellen en vaststellen van de ontwerpbegroting 2026 en jaarrekening 2024. Het bestuur heeft besloten de voorliggende ontwerpbegroting verder te leiden voor het ophalen van zienswijzen bij de drie raden.

5. Argumenten

5.1 Ontwerpbegroting 2026 neemt de volgende maatregelen uit nieuwe regionale-beleidskader afval

Aan het begin van vorig jaar is er een nieuwe regionaal beleidskader vastgesteld door de verschillende raden binnen deze GR. Dit regionaal beleidskader is uitgewerkt in een Grondstoffenplan, dat gelijktijdig aan uw raad ter besluitvorming wordt voorgelegd. In de ontwerpbegroting 2026 zijn de eerste gezamenlijke en individuele maatregelen uit de Grondstoffenplannen verwerkt in de ontwerpbegroting 2026.

In de ontwerpbegroting van 2026 is dit onder anderen te zien aan:

- het uniformeren van het tarief van de gemeentelijke restafval zak;
- het invoeren van een Best-tas;
- het inzamelen van textiel aan huis en het invoeren van de ja stikker;
- inzamelen van grof tuinafval aan huis;
- inzameling dynamische inzamelfrequentie GFT-E aan huis.

5.2 Indienen van zienswijze richting bestuur GR Geul & Maas

In het verleden heeft de gemeente raad van Valkenburg aan de Geul een zienswijze ingediend vanwege de late aanlevering van de ontwerpbegroting door de GR. Vanaf dit jaar heeft de GR gehoor kunnen geven aan het verzoek van onze raad tot het eerder aanleveren van de ontwerpbegroting. Via een zienswijze richting het bestuur van de GR kan onze raad haar bevindingen overbrengen aan het bestuur van de GR Geul & Maas. Deze conceptbrief is als bijlage 3 bijgevoegd.

5.3 Jaarrekening 2024 laat een positief resultaat zien

Het voorlopig rekeningresultaat 2024 bedraagt € 502.000 voordelig. De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024 betreffen een voordeel van € 225.000 op de verwerkingskosten, een voordeel van € 225.000 op de overige bedrijfskosten, een nadeel van € 154.000 op transport en lediging en een voordeel van € 141.000 op de opbrengsten verwerking afvalstromen. Het voorlopig rekeningresultaat wijkt beperkt af van de in Marap II 2024 afgegeven prognose van € 438.000 voordelig. Deze Marap II 2024 is op 12 september 2024 door het GR-bestuur vastgesteld. Volgens planning worden de jaarstukken 2024 begin juli definitief vastgesteld, nadat de accountantscontrole heeft plaatsgevonden. Conform de afspraken binnen de GR Geul en Maas wordt het resultaat per gemeente afgerekend. Voor Valkenburg aan de Geul gaat het om een bedrag van € 55.359.

6. Kanttekeningen/Risico's

6.1 Steeds meer taken richting GR

Elk jaar gaan er meer taken vanuit de gemeente Valkenburg aan de Geul richting de GR. Dit geeft onze eigen gemeentelijke organisatie meer tijd om zich te richten op de beleidsmatige kant van afval en circulaire economie door het vrijkomen van werk rond uitvoerende taken.

6.2 Meer service richting inwoners meer kosten voor gemeente

Ook in de laatste jaren meer service verleend aan onze inwoners zoals luier- en incontinentiematerialen op de milieuperrons, gratis verstrekken van grotere GFT-E containers. Daarnaast zijn er op de milieuparken steeds meer grondstoffen gratis geworden.

Vanuit het regionale beleidskader gaan we meer service bieden aan onze inwoners in de hoop dat er zo meer en beter afval/grondstoffen gesorteerd en gescheiden wordt. Dit kost aan de voorkant investeringen die aan de achterkant hopelijk het juiste effect gaan veroorzaken zodat er minder restafval verbrand hoeft te worden en bewoners dus ook minder betalen aan restzakken. Zo willen we komend jaar het inzamelen van textiel aan huis (4x per jaar) en invoering van de BEST-tas mogelijk maken. Daarnaast gaan we GFE verzamelcontainers toevoegen bij hoogbouw. Om toch grip te houden op de kosten maar het serviceniveau te handhaven gaan we in de wintermaanden nog maar eens in de 2 weken GFT-E inzamelen.

7. Financiën

7.1 Jaarrekening 2024

De jaarrekening 2024 van de GR Geul en Maas betekent voor Valkenburg aan de Geul een voordeel van € 55.359,-. Conform de afspraken binnen de GR Geul en Maas wordt het resultaat per gemeente afgerekend. Met dit overschot is in de gemeentelijke jaarrekening 2024 rekening gehouden.

7.2 Ontwerpbegroting 2026

In de ontwerpbegroting 2026 van de GR Geul en Maas bedraagt de gemeentelijke bijdrage € 1.659.019. In de gemeentelijke begroting is rekening gehouden met een bijdrage van € 1.514.165 voor het jaar 2026, een nadeel van € 144.854. Deze afwijking heeft grotendeels te maken met de gefaseerde verwerking van de financiële consequenties van het Grondstoffenplan 2026-2030.

De implementatie van dit Grondstoffenplan vergt eenmalige projectkosten van € 626.000 en een totale investering van afgerond € 1,1 miljoen voor de periode 2026-2030. Vanaf 2031 wordt in totaal een structurele impact van de maatregelen verwacht van € 280.000. In de dekking van het Grondstoffenplan is voorsiening niet voorzien. Bij de behandeling van de Kadernota 2025, die geagendeerd staat voor de raadsvergadering van 30 juni aanstaande, zal hiertoe een voorstel worden gedaan. Voor nu wordt volstaan met een onttrekking aan de voorziening afvalstoffenheffing voor het tekort van € 144.854 in het jaar 2026.

Met betrekking tot de voorliggende ontwerpbegroting willen wij de volgende kanttekeningen plaatsen:

- a. Voor het jaar 2026 is niet inzichtelijk gemaakt welk deel van de kostenstijging (ten opzichte van 2025) betrekking heeft op het Grondstoffenplan en welk deel op de reguliere indexeringen.
- b. In de meerjarenraming 2027-2029 is geen rekening gehouden met de reguliere indexeringen en de gefaseerde financiële impact van het Grondstoffenplan.
- c. Er is geen rekening gehouden met de effecten van het ambitieniveau van het Grondstoffenplan van onze gemeente.
- d. In de doorrekening van het Grondstoffenplan zijn de financiële consequenties van de elektrificatie van het wagenpark niet meegenomen.
- e. De mogelijke effecten van de Leidraad Fysieke Belastingen zijn niet meegenomen.
- f. De kosten van een aantal civiele, juridische, communicatieve en beleidsmatige werkzaamheden maken geen onderdeel uit van de begroting van de GR. Hierbij valt te denken aan werkzaamheden als gevolg van de plaatsing van containers, de noodzakelijke aanwijzingsbesluiten, de communicatie richting inwoners en de aanpassing van verordening(en).

Op basis van vorenstaande wordt geen volledig beeld van de ontwikkeling van de gemeentelijke financiële bijdrage in de ontwerpbegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 gegeven. Wij adviseren uw raad om middels de zienswijze in te stemmen met de ontwerpbegroting 2026 onder de voorwaarde dat bovenstaande punten zullen worden betrokken bij de samenstelling van de toekomstige P&C documenten.

8. Uitvoering

Het bestuur van de GR Geul en Maas neemt in haar vergadering van 11 september 2025, rekening houdend met eventuele zienswijzen van raden van deelnemende gemeenten, een definitief besluit over de GR-begroting voor 2026. Die begroting wordt vervolgens naar de colleges en raden van de deelnemende gemeenten gestuurd en naar Gedeputeerde Staten.

9. Communicatie

Na vaststelling van de ontwerpbegroting 2026 op 17 april 2025 door het bestuur, wordt deze ontwerpbegroting middels een aanbiedingsbrief aan de raden (met afschrift aan de colleges) toegestuurd. Bekendgemaakt dient te worden dat de ontwerpbegroting 2026 zes weken voor eenieder ter inzage ligt en de raden er een zienswijze over kunnen indienen. De ontwerpbegroting 2026 van de GR Geul en Maas ligt ter inzage bij de gemeente Valkenburg aan de Geul gedurende de periode 6 mei tot en met 17 juni 2025.

De raden bespreken deze ontwerpbegroting in hun vergaderingen en hebben de mogelijkheid om een zienswijze bij het GR-bestuur in te dienen. Na beoordeling van de eventuele zienswijzen wordt de (eventueel GR Geul en Maas aangepaste) definitieve begroting 2025 GR Geul en Maas op 11 september 2025 door het GR-bestuur vastgesteld en op 12 september 2025 aan GS van Limburg toegezonden.

10. Bijlagen

- B1 Voorlopige Jaarrekening GR Geul en Maas 2024
- B2 Ontwerpbegroting GR Geul en Maas 2026
- B3 Conceptbrief zienswijze raad
- B4 Voorgestelde poorttarieven per 2026
- B5 Overzicht van de voorgestelde tarieven Ophalen Grofvuil 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 29 april 2025;

Gehoord de raadscommissie Algemene Zaken en Middelen de dato 12 mei 2025;

B e s l u i t :

- Gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas.
- Voor het indienen van de zienswijze bijgevoegde conceptbrief te gebruiken.
- De jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 26 mei 2025.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter